

DREIEBOK FOR REGIONALE ARRANGØRER
NORSK VARMBLOD

Innhold

ANNONSERING, PÅMELDING OG KATALOG.....	3
KLARGJØRING AV ANLEGG.....	4
PERSONELL OG FUNKSJONÆRER.....	5
SEKRETARIAT OG SPEAKER.....	7
OPPSTALLING, VISNINGSARENA OG PARKERING.....	8
RESULTATREGISTRERING OG PREMIERING.....	9
UTSTILLINGSREGLEMENT	Error! Bookmark not defined.
1. Generelle bestemmelser	12
2. Presentasjon.....	13
3. Bruksprøver.....	14
4 Premiering.....	15
EKSTERIØR- OG BRUKSPRØVEREGLEMENT	17
1. Hensikt og oversikt over obligatorisk bruksprøve for ulike klasser.....	18
2. Eksteriørbeskrivelse	18
3. Bruksprøver.....	18
3a. Gangartsprøve	18
3b. Løshopping.....	19
3c. Sprangprøve under rytter.....	22
4. Helseundersøkelse og måling.....	24
HUSKELISTE - PERSONELL OG MATERIELL	25
UTSTILLINGS/ARRANGEMENTSRAPPORT.....	26

1 ANNONSERING, PÅMELDING OG KATALOG

1.1 Tid for regional utstilling og Unghest-test fastsettes i samråd med sentralstyret senest 31.12 året før. Dommere og øvrig personell bestemmes og organiseres i samråd med sentralstyret, se liste over godkjente dommere og anbefalte testtryttere på nettsiden, samt krav til dommere og testtryttere under.

Økonomi/sponsor:

Arrangør er ansvarlig for å ivareta NVs sponsoravtaler gjennom å invitere sponsor og tilrettelegge for samarbeid. Arrangør er for øvrig ansvarlig for å skaffe andre sponsorer, og at arrangementet avvikles under ordnede økonomiske rammer. Tilskudd ytes evt. fra Norsk Varmblod sentralt.

Annonsering og invitasjon

Arrangementet annonseres med sted, dato og påmeldingsbetingelser senest to måneder i forveien. Sentrale hovedsamarbeidspartner(e) skal ha invitasjon og en kontaktperson for arrangementet, og skal markedsføres i annonser/ryttermeldinger, program og kataloger.

Påmelding

Påmelding gjøres via elektronisk påmeldingsskjema på hjemmeside til stambokfører. Stambokfører kontrollerer medlemsskap for utstillere og registreringsstatus for påmeldte hester, og gir arrangør løpende informasjon om antall påmeldte hester. Stambokfører utarbeider katalog og oversender denne elektronisk til arrangør senest én uke før arrangement.

Skriftlig og bindende påmelding via påmeldingsskjema, samt dokumentasjon på konkurranseresultater og/eller bruksprøveresultater innen fastsatt frist (4 uker). Påmeldingsavgift fastsettes av regional arrangør i samråd med NV sentralt. Utstillere anmodes om å legge ved eventuelle slektningers merittliste, som kan være til orientering for publikum (via speakeren) på utstillingsdagen. Dokumenterte meritter skal tas med i katalogen.

Deltagerinfo

Det sendes melding til samtlige deltagere om praktiske opplysninger senest to uker før arrangement. Meldingen bør inneholde:

- Velkommen hilsen
- Veibeskrivelse

- Tidspunkt sekretariat er åpent
- Telefonnummer til stallmester og stevneleder
- Informasjon om salg/tilgang på før; flis og annet stallutstyr.
- Pass/ registreringspapirer og krav til dokumentering av resultater som skal inngå i bedømmelse
- Info om festmiddag osv.
- Annet

NB. Deltagerinfoen skal markedsføre NVs samarbeidspartnere ihht. avtale.

Innkvartering:

Arrangør bør søke å tilby/avtale med nærliggende hotell for reservasjon av hotell rom til dommere/ eventuelt funksjonærer.

2 KLARGJØRING AV ANLEGG

Materiell til bygging av hinder, løshoppingsbane og løsvisningsmarkeringer skal fremskaffes og være på stedet senest kvelden før arrangement.

Dekorasjoner/pynting av rideanlegg:

Anlegget skal fremstå ryddig og pyntet (med blomster og NV-bannere samt NVs sponsors bannere) i den grad økonomien tillater dette.

Bord og minimum 2 stoler stilles til rådighet for dommerne i tillegg til varm og kaldt drikke, samt skrivemateriell.

Banen skal være preparert før visning av første hest, og deretter holdes jevnlig vedlike gjennom hele arrangementet.

Skilting:

God skilting av vei frem til arrangementsplass anbefales og om nødvendig skilting på rideanlegget.

3 PERSONELL OG FUNKSJONÆRER

Det skal utnevnes en utstillingsleder som skal ha oversikt over alt personell og gjennomføring av arrangementet, denne kan med fordel være en av sekretariatsansvarlige. Funksjonærer skal være kledd i NV-genser eller T-skjorte.

2.1 Sekretariat og stallområde

Sekretariat bemannes av minst to personer, speaker hører også til under sekretariatfunksjonen. I tillegg kommer ansvarlig for oppstalling og parkering (totalt 5 personer)

2.2 Bedømmingsfunksjonærer

For bedømmingsfunksjonærer gjelder at disse bør være over 18 år og være kjent med prosedyre rundt bedømmelse av hest, samt at de skal ha erfaring med løs-visning og løs-hopping. Alle funksjonærer skal under bedømmelsen stå på angitt område hvor de ikke er til hinder for visning av hesten.

Det skal alltid være en portvakt tilstede som har ansvar for inn- og utslipp av hester, og spesielt ansvar for at bestemmelser om antall hester i ringen samt at [forhåndsregler](#) rundt unge hingster følges.

Eksteriørbedømmelse:

Under eksteriørbedømmelse skal det være minst to personer tilstede som assisterer under løs-visning av hestene, for løs-visning av hester fra og med to år anbefales det at fire personer assisterer.

Bruksprøve under rytter, sprang:

Det bør være en person per hinder for opp- og nedbygging, samt som kan assistere ved av- og påstigning av testrytter/egenrytter, totalt fem personer.

Løshopping:

Det skal være minimum fem personer til å hjelpe med løs-hopping, minst to piskeførere ved hinder, én ved slippsted, og en person som kan fange hesten etter at den har hoppet.

Bruksprøve under rytter, gang:

Det skal være en person tilstede som kan assistere ved av-påstigning etc.

2.3 Dommere

Det skal være minimum **to dommere** på utstillingen hvorav én av disse oppnevnes til bestyrer, og i tillegg en sekretær/skriver som bør være dommeraspirant. Utenlandske dommere kan benyttes. Alle dommere må være godkjent for Norsk Varmblod (R) eller tilsvarende stambok for ridehest, og oppnevnes av arrangerende region i samarbeid med NV.

Ved mangel på godkjente dommere (R) kan det benyttes en dommer godkjent innen annen rase i Norge, og med individuelt vurdert kompetanse for ridehest (r). Fra og med 2014 gjelder at alle dommere skal ha gjennomgått kurs i lineær beskrivelse.

Alle dommerne samt sekretær/skriver skal gjøres kjent med gjeldende dommerprotokoll og regelverk for utstillingen i forkant av utstillingen, samt overbringes startliste og katalog. Dommerne plikter å beskrive alle deltagende hester, samt sette karakter på bestemte egenskaper. Bestyrer for utstillingen plikter å levere NV og arrangør rapport etter utstillingen på fastsatt skjema.

2.4 Testryttere

På Unghest-test og hoppeutstilling med bruksprøve skal testrytter benyttes, fortrinnsvis én i hver disiplin. For de bruksprøver hvor dette er vanskelig gjennomførbart skal testrytter ha dokumenterte resultater/kompetanse i både gang- og sprangdisiplin.

Testrytter bør ha følgende kompetanse:

- Trener II eller høyere i NRYF sitt trenerutdanningssystem
- eller
- Uteksaminert berider fra utlandet
- eller
- Være landslagsrytter i sprang, dressur eller feltritt inneværende sesong

2.4 Veterinærbesiktigelse/Helseundersøkelse

Veterinær skal være hesteveterinær, og skal før helsebeskrivelse starter få utdelt katalog, startliste og protokoll for helsebeskrivelse. Veterinær skal ha en person som kan skrive og assistere tilgjengelig under hele veterinærbesiktigelsen.

4 SEKRETARIAT OG SPEAKER

4.1 Sekretariat

Sekretariat skal være bemannet fra en time før første hest ankommer til en time etter at premiering er unnagjort. Sekretariatet besitter startlister, kataloger og nummerskilt for salg.

Sekretariat har ansvar for at dommere, testryttere og sekretærer ved ankomst får tildelt mappe med protokoller i katalogrekkefølge, katalog, startliste, tomme kopier for kladd, samt tilstrekkelig antall penner.

Sekretariat har ansvar for å sjekke følgende før lossing av hest:

Pass og vaksinasjon, eventuell egenerklæring samt kvittering på betalt medlemskap og deltakeravgift. Norsk Varmblod følger de til enhver tid gjeldende NRYF-bestemmelser om vaksinerings, se KR I § 191.

Sekretariatet skal ha tilgjengelig telefonnummer til vakthavende veterinær hvis veterinær ikke forefinnes på stedet, hovslager samt lokal legevakt/ambulanse.

Under arrangementet skal sekretariat ha kontinuerlig beskjed om eventuelle forsinkelser etc. disse formidles så videre til speaker for allmenn opplysning.

Sekretariat skal kopiere resultatlister og samle disse i en perm for innsending til stambokkontor. Hvis det er nettilgang på arrangementssted er det ønskelig at person med kompetanse fortløpende registrerer resultatene på HorsePro.

4.2 Speaker og informasjon til publikum/utstillere

Speaker skal ved utstillingens start informeres om eventuelt ikke premieberettigede (uoffisiell bedømmelse) på startlisten. NVs hovedsamarbeidspartnere og eventuelle lokale sponsorer skal markedsføres (innhent speakertekst). Speaker skal fortløpende informere om hesten som er inne på banen, neste hest og eventuelle kommentarer til forrige hest.

Speaker skal i henhold til vedlagte informasjon om Norsk Varmblod, jevnlig informere om hva NV er og hva NV jobber med. Det skal informeres om den pågående visningen av hestene, og henvises til oppslag om tidsplan og eventuelle resultater/kommentarer

5 OPPSTALLING, VISNINGSARENA OG PARKERING

5.1 Oppstalling

Arrangør har ansvar for å skaffe bokser til alle som ønsker det. Oppstillingsavgift fastsettes av arrangør. Hesteeier er selv ansvarlig for foring og stell av hesten, og utstyr for dette, inkludert vannbøtter. Arrangør stiller med nattevakt ved behov.

Det stilles spesielle krav til oppstalling av hingster, og sikkerhet for disse. Hingster skal oppstalles i bokser med hele vegger mellom boksene, og det skal ikke plasseres hopper ved siden av hingster. Flyttbare stevnestaller (teltstaller) er godkjent oppstalling også for hingster, med de tillempinger som er nødvendig med tanke på sikkerheten. Oppstalling for hopper med føll krever at bokser er av tilstrekkelig størrelse, teltstaller anses som tilstrekkelig.

For øvrig følges KR I § 192 angående krav til oppstillingsfasiliteter, men med unntak for de krav som gjelder til steward og adgangskontroll til stall.

5.2 Visningsarena

Eksteriørbedømmelse, herunder løsvinning og løshopping samt oppsittet bruksprøve skal avholdes i ridehus med minstemål 20*40 meter. Ridehuset skal ha gode bunnforhold og bør ha tribune, høytaleranlegg, kafeteriaområde, samt gode sikkerhetsmessige rideveier ut og inn av ridehall. For detaljert beskrivelse av bane, plassering av dommere etc. henvises til: [«bruks-/utstillingsreglement»](#)

Veterinærbesiktigelse og måling skal foregå innendørs og på et avskjermet område, mønstring i skritt og trav gjøres utendørs på et rett område med flatt og hardt underlag (30-50m) som er avskjermet under visningen.

Det må legges avgjørende vekt på sikkerhet pga hestenes unge alder og kjønn (hingst). Alle veier inn og ut av ridehus, avridningsbaner og avprøvningsbaner må avskjermes, slik at farlige situasjoner ikke oppstår.

3.3 Parkering

Parkeringsområdet bør av sikkerhetsmessige grunner avskjermes fra rideanleggene og arrangør stiller med parkeringsvakt ved behov.

6 RESULTATREGISTRERING OG PREMIERING

6.1 Registrering av resultater og bruk av protokoller

Arrangør skal ved påmeldingsfristens utløp ta kontakt med sentralstyret for tilsendelse av oppdaterte dommerprotokoller for inneværende sesong.

Utnevnt dommersekretær skriver for dommerne, og hvis det er internett på stedet bør en person i arrangørstaben fortløpende legge inn resultater i HorsePro. Det skal tas kopier av alle dommerprotokoller, disse samles i én mappe og bestyrer har ansvar for å sende disse inn til stambokkontoret for arkivering og eventuell elektronisk registrering umiddelbart etter arrangementets avslutning.

6.2 Premier

Ved påmeldingsfristens utløp kontaktes sentralstyret for bestilling av sløyfer, premiedekken og krystall. Gave-/pengepremier fra lokale sponsorer kan deles ut i tillegg til standard sløyfer og dekken.

For poenggrenser for tildeling av kvalitetsklasse og premiegrad se oversikten under. Følgende sløyfer benyttes:

	Rangering	Totalpoeng*	Sløyfetype
Føll & Unghest (2 år)		Helhet = 8,0-10 Helhet = 6,0-7,5 Helhet ≤ 5,5	Rød/hvit/blå Rød Blå
Unghesttest (Hingster & vallaker)	Kvalitetsklasse 1 Kvalitetsklasse 2 Kvalitetsklasse 3 Kvalitetsklasse 4 Kvalitetsklasse 5	Totalindeks ≥ 8,0 Totalindeks = 7,0- 7.9 Totalindeks = 6.0- 6.9 Totalindeks = 5,0-5,9 Totalindeks < 5,0	Rød/hvit/blå Rød Blå Grønn Ingen
Hopper (Inkl. unghesttest)	1.premie 2.premie 3.premie Godkjent grad	Totalindeks ≥ 8,0 Totalindeks = 7,0- 7.9 Totalindeks = 6.0- 6.9 Totalindeks = 5,0-5,9	Rød/hvit/blå Rød Blå Grønn
Eldre vallaker	1.premie 2.premie 3.premie Godkjent grad	Totalindeks ≥ 8,0 Totalindeks = 7,0- 7.9 Totalindeks = 6.0- 6.9 Totalindeks = 5,0-5,9	Rød/hvit/blå («vallak») Rød («vallak») Blå («vallak») Grønn («vallak»)

6.3 Kvalifisering til Eliteskuet og Elitefinalen

Eliteskuet

Føll:	Alle NV-føll med Helhet ≥ 8 er kvalifisert
To-åring:	Alle NV-toåringer med Helhet ≥ 8 er kvalifisert
Hopper:	Alle hopper med 1. premie er kvalifisert

Alle som er kvalifisert til Eliteskuet får utdelt påmeldingsinformasjon til Eliteskuet sammen med respektive dommerprotokoller ved premieringen. Det skal også opplyses under premiering hvem som er kvalifisert.

Elitefinale

Alle NV-unghester med kvalitetsklasse I er kvalifisert (Totalindeks ≥ 8). Det opplyses under premiering om kvalifiserte unghester, disse får tilsendt diplom med kvalifiseringsbevis og påmeldingsinformasjon i posten senest én måned etter årets siste Unghest-test.

Påmelding til landsfinale/eliteskue (kvalifiserte individer) skjer til regional arrangør umiddelbart etter kvalifisering, men påmeldingsavgiften betales til kunngjort, sentral arrangør. Påmeldingsavgiften fastsettes av sentral arrangør i samarbeid med NV. Regional arrangør sender liste over påmeldte til landsfinalen sammen med resultatliste og katalog. Kontaktinformasjon (telefon og e-post) til påmeldte deltagere må fremgå av lista.

6.4 Premiering

For sikkerhetsmessige aspekter rundt premiering vises til [Generelt utstillingsreglement](#) For øvrig bør premiering starte så raskt etter at siste hest er vist. Generell premiering utdeles klassevis først, og utnevnelse av beste hest innen disiplin gjøres helt til slutt.

Det skal via speaker eller dommer gis en beskrivelse av hesten med helhetspoeng/indeks. Tilstede under premiering skal være dommere, sekretær, samt utstillingsleder og eventuell representant for sentral- og/eller lokal sponsor.

6.5 Rapportering

Resultater og utstillingsrapport, samt arrangørrapport sendes inn til Norsk Varmblod stambokkontor senest én uke etter utstillingen.

Generelt utstillingsreglement

Norsk Varmblod

Generelle bestemmer for alle arrangementer i regi av Norsk Varmblod

Dette dokumentet inneholder generelle bestemmelse av betydning for sikkerhet og kvalitet av bedømmelsen for hester som deltar på ett av Norsk Varmblod sine arrangementer.

1. Generelle bestemmelser

1.1 Utstillingsberettigelse

Alle hester uavhengig av rase/registertilhørighet kan stille på utstillinger (uoffisielle klasser) i Norsk Varmblod

Alle hester stambokført i Norsk Varmblod (NV) eller stambøker anerkjent av Norsk Varmblod får en offisiell bedømmelse. Hester fra andre stambøker skal imidlertid være registrert i Norsk Varmblod på utstillingstidspunktet, med unntak av føll som kan være under registrering, dette for korrekt registrering av informasjon og håndtering av data fra utstillinger og tester

Hester som er førstegangsregistrert i Norsk Varmblod (har pass utstedt av NV) kan kvalifisere til Eliteskuet eller Elitefinalen (unghest-tester). Eldre hopper fra andre avlsforbund kan kvalifisere til Eliteskuet.

Eier av hest/utstiller må være medlem av Norsk Varmblod for å stille hest i offisielle klasser på alle Norsk Varmblod sine arrangementer.

1.2 Vaksinasjon og helse

Generelt gjelder at hesten skal være vaksinert i henhold til Norges Rytterforbunds konkurransereglement, samt være i utstillingskondisjon. Hesten skal være i normalt hold. Føll behøver ikke være ferdig vaksinert, men om føllet er tilstrekkelig gammelt anbefales det for dets egen del at det har startet vaksinerings.

1.3 Drektige hopper/hopper med føll ved fot

Drektige hopper kan vises på utstilling med bruksprøve eller unghest-test tom 5. drektighetsmåned. Norsk Varmblod kan bortvise hopper som er tidligere i drektigheten hvis hoppens generelle helsetilstand tilsier dette. Med dette menes hopper som er tydelige drektige og "tunge", og hvor det anses som direkte uheldig for hoppen og foster at bruksprøver gjennomføres.

1.4 Sikkerhet

Det kreves at en ansvarlig person er oppnevnt og tilstede under utstillingen for ekvipasje hvis utstiller/rytter er under 18 år. Norsk Varmblod anbefaler at person som viser hingst på utstilling og kåring skal være over 18 år.

Norsk Varmblod er ansvarlig for å legge til rette utstillingsplassen i henhold til NRYF sitt konkurransereglement (KR I) med de tillempinger som er naturlige.

1.5 Doping

Norsk Varmblod sine arrangementer følger de til enhver tid gjeldende regler i FEI/NRYF for medisinerer av hest.

2. Presentasjon

2.1 Eksteriørvisning:

Utstiller:

Utstiller skal benytte lyse bukser, mørk blå overdel (genser, vest eller jakke er tillatt), hvit/lys pologenser/skjorte benyttes ved bruk av vest og/eller jakke. Alternativt ordinært stevneantrekk. Fottøy skal være hensiktsmessig å løpe i.

Det anbefales at utstiller bærer hjelm, spesielt ved visning av hingster.

NB! Utstillere under 18 år er pålagt å benytte hjelm i all håndtering av hesten på utstillingsplassen.

Hesten:

Hester tre år og eldre skal vises i hodelag med bitt og tøyler. Det anbefales å vise hingster med lange tøyler, eventuelt longeline.

Føll skal vises i utstillingsgrime og longeline.

Alle unghester tom 2 år kan velge å vise i grime, med unntak av hingster 2 år og eldre som alltid skal fremvises i hodelag.

Høver og hovbeslag

Hesten skal ha velpleide høver, og være skodd ved behov. Hesten kan vises barfot, men boots er ikke under noen omstendigheter tillatt under fremvisning av hesten, herunder også veterinærkontroll, eksteriørbedømmelse og bruksprøver. Utstiller er selv ansvarlig for at hestens sikkerhet ivaretas, herunder fjerning av brodder før løsvinning/løshopping

dersom hesten er skodd med dette. Det gis **ikke** ekstraordinær dispensasjon til bruk av beskyttelse på ben dersom hesten er skodd med brodder, se 2.2.2.

Hodelag:

Alle typer hodelag er tillatt, men det anbefales enkle hodelag med hannoveransk-, eller aachen-neserem, samt trinsebitt eller tilsvarende. Stangbitt er ikke tillatt brukt i eksteriørvisningen.

Benbeskyttere:

Benbeskyttere, herunder belegg, senebeskyttere, bandasjer eller kopper er ikke tillatt under noen del av eksteriørbedømmelsen, ei heller løsvising.

3. Bruksprøver

3.1 Rytter:

Rytters antrekk skal være som på ordinære stevner i respektive disiplin, alternativt kan mørk blå genser og lyse ridebukser benyttes. Fottøy skal være godkjent for konkurransebruk og hjelm skal alltid benyttes. Pisk er tillatt, men skal tilfredsstillende de til enhver tid gjeldende krav i NRYFs konkurransereglement for gjeldende gren.

Merk at for ryttere under 18 år gjelder krav om sikkerhetsvest under sprangprøve, ref. KR II:

1.4 Sikkerhetsvest er påbudt under oppvarmingen og under konkurransen for alle ryttere ut det året de fyller 18 år. Sikkerhetsvest skal være godkjent under følgende standarder:

1) EN 13158-20XX, eller 2) EN 13158-20XX og Beta 20XX Niveau 3.

Annen vest kan eventuelt brukes i tillegg.

3.2 Hesten

Hesten skal under bruksprøve bære utstyr som er godkjent i konkurranse i gjeldende disiplin, med unntak for sprangprøven, se 3.2.2

Gangartsprøve:

Sporer og/eller pisk er valgfritt, men skal tilfredsstillende KR III sine bestemmelser om lengde og utforming.

Sprangprøve

Følgende er tillatt under løshoppingsprøve:

Enkle og åpne senebeskyttere på frembena, fortrinnsvis med borrelåsfester eller Quick release-fester slik at disse er enkle å ta på. Bakbensbelegg eller kopper er ikke tillatt.

Følgende er tillatt ved sprangprøve under rytter:

Ordinær sprangutrustning, dog skal bakbensbelegg ikke benyttes for hester på unghesttest (3- og 4-årstest).

Eldre hester kan benytte bakbensbelegg godkjent for unghest i henhold til Norges Rytterforbunds konkurransereglement (Vedlegg 1):

KR II § 257 – Saling og bisling s. 26:

"7.2 I klasser for unghester (5-7 år) skal bakbensbelegg ha innvendig høyde på maks 16 cm og utvendig bredde på minst 5cm. Innsiden av belegget skal være mykt og behagelig.

Festeanordningene skal være av uelastisk velcro. Hekter eller spenner er ikke tillatt. Den avrundede, stive delen av belegget skal plasseres på innsiden av kodeleddet. Det er ikke tillatt med andre deler/elementer i samband med belegget."

4 Premiering

Unghesttester:

Premiering skal gjennomføres på en forsvarlig måte, dette betyr at det ved hovedpremieringen ved unghesttester ikke skal være mer enn 6 hester inne i ringen til samme tid, og hingster og hopper skal **ikke** under noen omstendigheter inn i ringen til klassepremiering samtidig.

Klassepremiering foregår for øvrig klassevis, de respektive klassenes beste hester kalles inn igjen etter at all klassepremiering er fullført for tildeling av dekken og premier. Ved utnevning av beste hest innen alder og disiplin **kan** hingster og hopper være inne i ringen samtidig da total antall hester aldri overstiger fire.

Føll og toåringer

Føll og mødre tas inn på ring klassevis, alle føll får sin premiering og klassevinner tas inn til ekstra-premiering etter at alle øvrige føll i klassen har fått sin premiering. Hopper som er vist samtidig med avkom får sin premiering samtidig med føllpremieringen.

Hopper

Hopper tas inn på ring klassevis hvis de er flere enn 10 i klassen, er de færre tas alle inn på ring for premiering samtidig. Alle får sine sløyfer før klassevinner utropes og kalles inn for ekstra premiering.

Voksne vallaker

Vallaker tas inn på ring klassevis hvis de er flere enn 10 i klassen, er de færre tas alle inn på ring for premiering samtidig. Alle får sine sløyfer før klassevinner utropes og kalles inn for ekstra premiering.

Vedlegg 1

Eksempel på tillatte senebeskyttere ref. 2.1 og 3.2:

Eksteriørvisnings- og bruksprøvereglement

Norsk Varmblod

Vedtatt 09.04.2014

Innhold

1. Hensikt med og oversikt over obligatorisk eksteriørvisning og bruksprøve for ulike klasser
2. Eksteriørbeskrivelse
3. Gangartsprøve
4. Sprangprøve
  - a. Løshopping
  - b. Under rytter

1. Hensikt og oversikt over obligatorisk bruksprøve for ulike klasser

Hensikten med å gjennomføre bruksprøver er å bedømme hestens kvalitet som bruks-/avlstdyr. Norsk Varmblod er en populasjon som legger lik vekt på sprang og dressur, og også feltritt. Dette avspeiles i at som hovedregel skal hester uavhengig av avlsretning gjennomgå en obligatorisk bruksprøve i både dressur- (gangart) og sprangdisiplin. Eldre hester med dokumenterte sportsresultater kan fritas fra bruksprøve, se avlsplan.

For alle bruksprøver gjelder at det er hestens grunnkvaliteter, gangarter og sprangegenskaper og temperament (ridbarhet) som bedømmes, dog stilles det særskilte krav til hingstene når det gjelder utdanningsnivå.

2. Eksteriørbeskrivelse

Hestene skal vises for hånd for dommerne for beskrivelse og bedømmelse av eksteriør. Hesten skrittet inn i ringen og stilles opp for dommere, med åpen side mot dommer. Når hestens eksteriør er ferdig beskrevet skrittet på en rett linje etter anvisning fra dommere, deretter vises hesten på samme rette linje i trav. Hesten slippes løs for visning av galopp, hesten ledes av piskefører slik at den viser galopp på begge hender, og eventuelt trav hvis dommere ønsker det. Når løsviing er ferdig stilles hesten opp for dommerne igjen, frem til utstillen får beskjed om at hesten er ferdig beskrevet.

3. Bruksprøver

3a. Gangartsprøve

Hester på treårstest vises kun med egenrytter. Alle andre hester ris også av testrytter, med unntak av eldre kårede hingster, se gjeldende avlsplan.

Bedømmelse:

Gangartsprøve utføres i ridehus på minimum 20x40m.

Dommerne skal være plassert midt på banens langside, minimum 5m innenfor sporet. Det beregnes om lag 10 minutter per hest.

Egenrytter rir etter anvisning fra dommerne, fritt skritt på lange tøylar skal skje aller sist i prøven.

Hestene ris i grupper på to. Fremridning for første par skjer samtidig inne på banen, deretter overlapper man slik at når foregående hest er ferdig kommer neste hest inn og den ferdig bedømte hesten forlater banen. Hvis antall hester til bedømmelse ikke samsvarer med oppdeling i partall, skal nest siste hest skrittet oppsittet til siste hest har fullført sin prøve.

Av hensyn til sikkerheten skal hingster kun vises sammen med andre hingster eller vallaker, og tidsplanen skal være slik oppsatt at det ikke er hopper umiddelbart før- eller etter hingstenes bruksprøve. Hvis dette ikke er praktisk gjennomførbart skal det legges en ti minutters pause før eller etter visning av hingstene.

Hestens gangarter bedømmes under egen- og testrytterprøve, gangartspoeng bestemmes på bakgrunn av begge, men endelige gangartspoeng gis i den delprøve hvor hesten best viser sin kvalitet.

Gangartskrav:

For alle gangartsprøver gjelder at alle tre gangarter skal vises på begge hender, i tillegg er det ønskelig at hesten viser øvelser i henhold til alder og utdanningsnivå (for gangartshester)

3b. Løshopping

Løshopping bør som hovedregel skje i ridehus med målene 20 x 40m. Hvis større ridehus anvendes skal det overskytende området avskjermes på hensiktsmessig måte. Hesten bør om mulig hoppe vekk fra det avskjærmede området, og **som hovedregel i retning utgang.**

Selve løshoppingsbanen skal gjerdes inn med plastbånd av type avsperringsbånd, eventuelt bommer. Vanlig tau og lignende skal ikke benyttes. Bommer eller bånd skal brukes til å skjære av hjørner, se figur 1. Underlaget skal være av så god kvalitet (fast) som mulig, hvis ridehuset har speil skal disse dekkes til. Dommerne skal plasseres ca. 7 meter innenfor sporet på banens hinderfrie langside, figur 1.

Arrangøren skal stille med to hinderkyndige som har ansvar for å bygge opp hindrene, samt holde bunnen i orden. Ytterligere minst to medhjelpere med god kunnskap om løshopping skal bistå utstiller med fremvisning av hesten. I tillegg skal river, målebånd, målestav og minst tre longepisker være tilgjengelig.

Hindermaterialet

Hinder skal kun bestå av runde bommer i god stand, fortrinnsvis i fargene hvit og blå, men andre fargekombinasjoner med god kontrast kan benyttes. Bommene skal være mellom 3- og 4 meter lange, totalt behøves 12 bommer og én kløyvd bom som benyttes som markbom i hjørnet før krysset. I tillegg trengs 8 hinderstøtter, alternativt 4 hinderstøtter og 4 veggoppheng, samt 18 hinderoppheng, hvorav to skal være sikkerhetsoppheng.

Bommer og hinderstøtter som benyttes i selve løshoppingen skal være av malt tre, alternativt metallstøtter. Plaststativ og plastkledde trebommer bør ikke benyttes.

Markbom i hjørnet skal bestå av én lys (fortrinnsvis hvit) kløyvd bom.

Hjelpehinder 1

Består av et kryss på 60 cm med markbom og plasseres 3m etter markbommen målt midt på markbommen.

Hjelpehinder 2

Består av en rekk på 80 cm med markbom og plasseres 6.90m etter hjelpehinder 1 og 17,5 m fra kortsiden

Hovedhinder

Hovedhinderet begynner som en rekk med to bommer 80 cm over bakken og markbom 10 cm foran hinderet. Når hinderet gjøres om til oxer skal bakbommen være 10 cm høyere enn forbommen og hvile i sikkerhetsoppheng. Følgende høyder skal markeres på støttene: 100 cm, 120 cm og 130 cm, i tillegg skal bredden 1.20 markeres på veggen.

Som hovedregel skal avstanden mellom hinderene ikke endres, men om underlagets beskaffenhet er av en slik art at det anses som nødvendig kan avstand mellom 2. hjelpehinder og hovedhinder endres med +/- 10 cm.

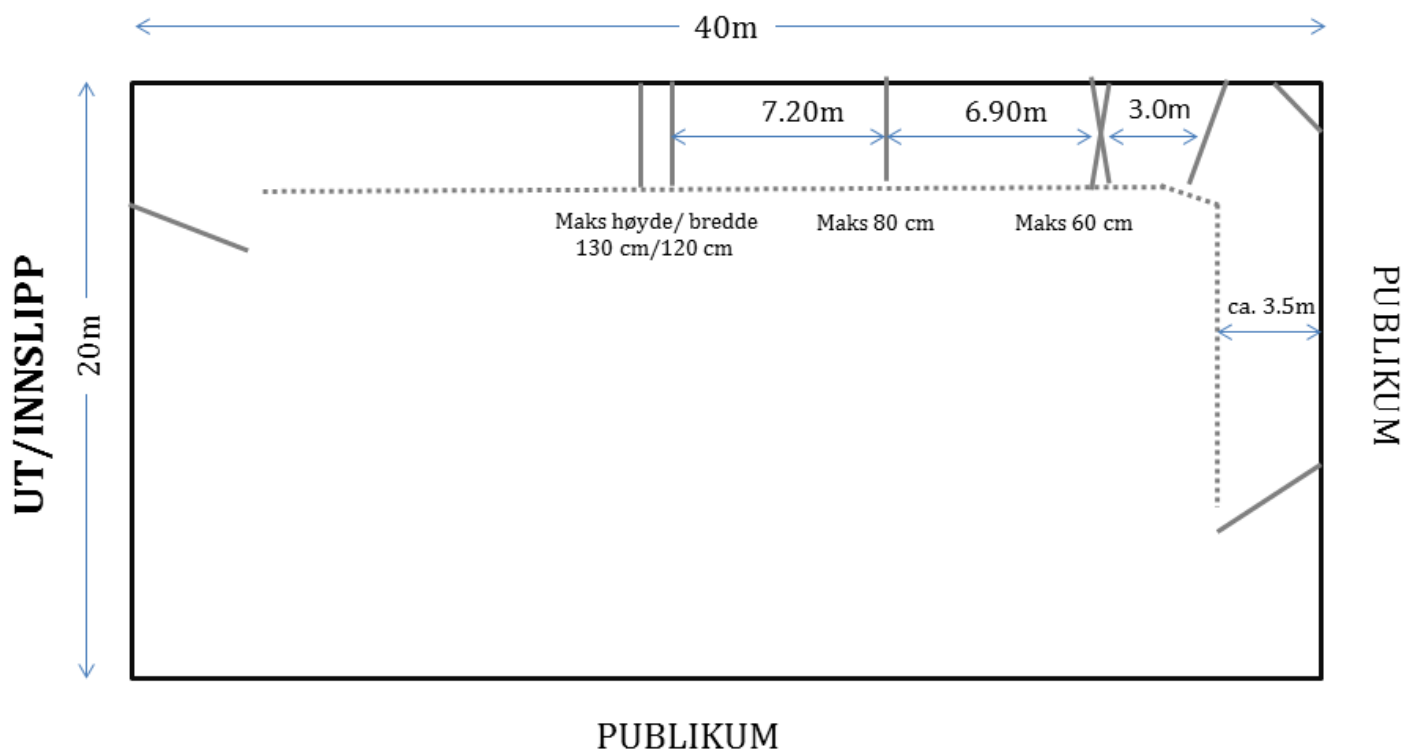
Fremhopping

Hesten begynner med å hoppe alle tre hinder på 60 cm én gang. I neste runde settes 2. hjelpehinder opp til en rekk på 80 cm, det samme med hovedhinder. I alle påfølgende runder høynes hovedhinderet i henhold til tabell 1 så fremt hesten hopper problemfritt.

Hopping

Etter ca tre runder **bør** hovedhinderet ha en høyde og bredde på 100cm x 100 cm.

Høyning av hovedhinder til maksimalt 1.30m kan gjøres for hester som viser seg kapable til slike høyder, men bredden skal da ikke overstige 1.20m og frembommen skal være 5cm lavere enn den bakre. Full bedømmelse bør være oppnådd etter ca 6 sprang på hovedhinderet.

3c. Sprangprøve under rytter

Hindermaterialet

Hinderne skal kun bestå av runde bommer i god stand, fortrinnsvis i fargene hvit og blå, men andre fargekombinasjoner med god kontrast kan benyttes. Bommene skal være mellom 3- og 4 meter lange, totalt behøves 22 bommer. I tillegg trengs 14 hinderstøtter.

Bommer og hinderstøtter bør være av malt tre, alternativt metallstøtter.

Rekk 1: Består av tre bommer i luften samt markbom på begge sider.

Rekk 2: Består av tre bommer i luften samt markbom på begge sider.

Oxer 3: Består av tre bommer i luften i forkant, samt markbom i fremkant av hinderet, bakbom skal hvile på sikkerhetsoppheng.

Kombinasjon:

A: Består av tre bommer i luften samt markbom.

B: Består av tre bommer i luften samt markbom, bakbom skal hvile på sikkerhetsoppheng.

Oppvarming:

Hesten hoppes frem på begge hender over en av rekkene som er omgjort til kryss på ca. 60cm, deretter settes rekken opp til 80 cm, og ekvipasjen hopper alle hinder på banen én gang. Fremhopping på annen bane/ridehus i forkant av bedømmelsen er ikke tillatt.

Bedømmelse:

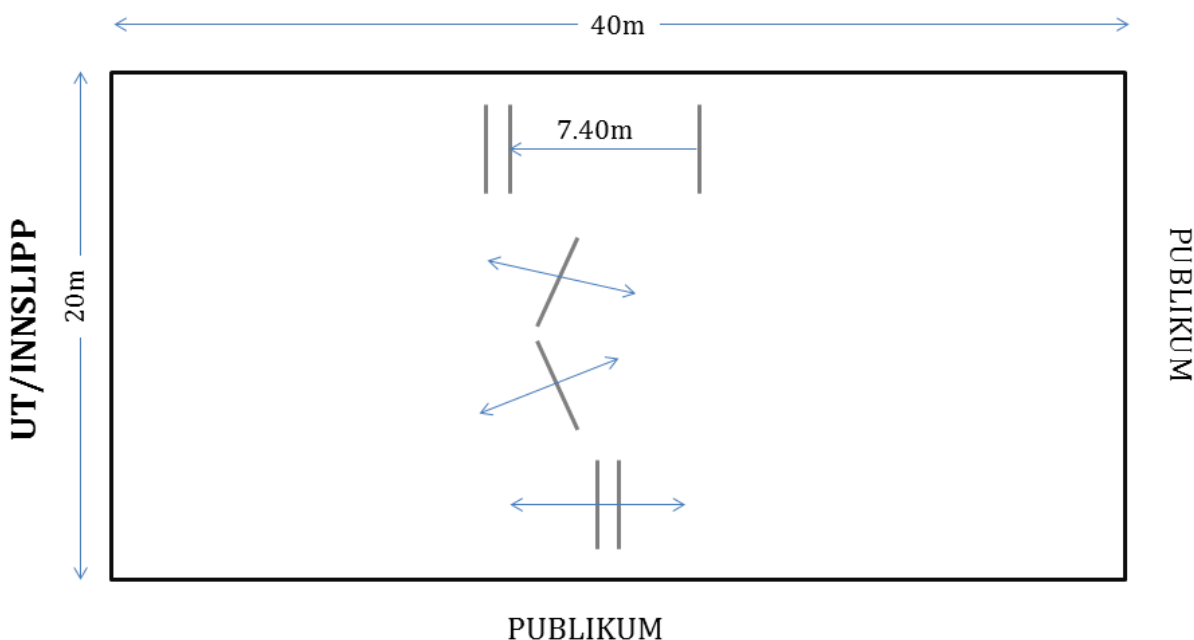
Rytter hopper alle hinder på begge hender, med unntak av kombinasjonen som kun hoppes på høyre hånd. Hinderhøyden høynes suksessivt, progresjon i heving av høyde avhenger av hestens alder og utdanningsnivå. Hinder skal bør dog heves med minst 10 cm for hver runde. Maks antall sprang bør ikke overstige 20.

På regionale unghesttester og bruksprøver skal egenrytter varme hesten i alle tre gangarter og eventuelt varme opp på krysset. Deretter tar testrytter over hesten, og gjennomfører bruksprøven. Testrytter skal ri tilstrekkelig lenge i alle tre gangarter i løpet av testen til at gangarter kan bedømmes under sprangprøve.

Det skal alltid tas hensyn til hests og rytters erfaring, og som hovedregel skal ikke hinderhøyder for ekvipasjer overstige den faktiske høyde ekvipasjen har konkurrert på. Dersom ekvipasjen ikke har konkurrert skal maks hinderhøyde bestemmes i samtale med rytter. Høyning av hinder under testrytter skjer på dommers/testrytters anvisning.

Hestene ris i grupper på to. Oppvarming for første par skjer samtidig inne på banen, deretter overlapper man slik at når foregående hest er ferdig kommer neste hest inn og den ferdig bedømte hesten forlater banen. Hvis antall hester til bedømmelse ikke samsvarer med oppdeling i partall, skal nest siste hest skrittet oppsittet til siste hest har fullført sin prøve. Hest som venter på at prøven skal starte skritter og/eller travet på sporet i påvente av signal fra dommerne, mens foregående hest gjennomfører sin prøve. Ventende ekvipasje skal til enhver tid påse at denne ikke er til hinder for hest som gjennomfører sin prøve.

Av hensyn til sikkerheten skal hingster kun vises sammen med andre hingster eller vallaker, og tidsplanen skal være slik oppsatt at det ikke er hopper umiddelbart før- og etter hingstenes bruksprøve. Hvis dette ikke er praktisk gjennomførbart skal det legges en ti minutters pause før, eller etter visning av hingstene.

4. Helseundersøkelse og måling

Hester på unghesttest, samt eldre hopper gjennomgår en obligatorisk helsesjekk og måling som en del av testen. Hesten bør måles innendørs på et avskjermet område, mankehøyde i stangmål samt brystomfang og pipeomkrets måles av veterinær. Bein og høver visiteres, samt at det gjøres en overfladisk sjekk av slimhinner. Deretter vises hesten først i skritt og deretter i trav på et rett, plant område med hardt underlag. Mål og eventuelle avvik ved palpasjon/visitasjon/mønstring noteres av veterinær på standard helseskjema. Hvis veterinær anser at hesten ikke er i stand til å gjennomføre testen skal dette umiddelbart meddeles sekretariat som formidler beskjed videre til dommer.

9 HUSKELISTE - PERSONELL OG MATERIELL

Personell	Antall	Materiell
Sekretariat	2	<ul style="list-style-type: none"> • Penner, tusjer, blyanter, blokker og kvitteringsblokk • Kataloger • Protokoller til dommerne og permer til protokoller • Innbetalingsoversikt • Sløyfer og andre premier, evt premiepute. • Datamaskin • Kopimaskin for dommerprotokollene • Vekslekassen • Profileringsmateriell (NV-gensere, shabracker, brosjyrer, hingstekataloger etc)
Oppstalling	1	<ul style="list-style-type: none"> • Boksskilt • Oppstallingskart
Parkering	1	<ul style="list-style-type: none"> • Kart over området
Dommere	2	<ul style="list-style-type: none"> • Katalog og startliste • Protokoller, penner og skriveunderlag • Kaffe, te og andre forfriskninger
Sekretær	1	<ul style="list-style-type: none"> • Katalog og startliste • Protokoller, penner og skriveunderlag
Portvakt	1	<ul style="list-style-type: none"> • Katalog og startliste
Banefunksjonær	5	<ul style="list-style-type: none"> • Longeringspisker • Tau for løshopping
Speaker	1	<ul style="list-style-type: none"> • Katalog og startliste • Sponsortekst • Speakertekst om startende hester
PREMIERING (Utstillingsleder)		<ul style="list-style-type: none"> • Sløyfer • Dekken • Blomster • Krystall • Sponsorpremier • Blomster og div. til dommere

Norsk Varmblod - utstillings/arrangementsrapport

Side 1 og 2 fylles ut av bestyrer

Side 3 og 4 fylles ut av utstillerrepresentant

Side 5 fylles ut av utstillingsleder

Arrangør:	Dato:	Sted:
Type arrangement:		

Bestyrer
Dommer(e):
Utstillingsleder:
Veterinær†:
Ustillerrepresentant*:

†For utstillinger med måling og helsesjekk. *Oppnevnes av sekretariat før utstillingsstart info sekretariat/spekeranlegg.

BESTYRER (Hvis Ja/Bra ikke benyttes, skal en kort kommentar skrives)

I forkant/oppstart av arrangement	JA	KOMMENTERES
Deltatt i administrative forberedelser		
Utstillingsinformasjon sendt/mottatt		
Tidsskjema overholdt		
Kontroll av papirer/ vaksinasjoner		
Dommerplasser	BRA	KOMMENTERES
Arbeidsforhold		
Skriver/sekretær		
Speaker		
Teknisk materiell, hindermateriell etc.		
Kommunikasjon bedømningsfunksjonærer		
Kommunikasjon sekretariat		

Sekretariat	BRA	KOMMENTERES
Startlister		
Resultatlister		
Service		
Generelt	BRA	KOMMENTERES
Informasjon publikum		
Informasjon personell		
Baneforhold	BRA	KOMMENTERES
Bunnforhold		
Hindermateriell		
Størrelse bane		
Sikkerhet publikum (Avgrensninger etc.)		

Forbedringsområder anlegg og utstyr:

Forbedringsområder gjennomføring:

Sted:

Dato:

Underskrift:

UTSTILLERREPRESENTANT (Hvis Bra ikke benyttes, skal en kort kommentar skrives)

Ankomst	BRA	KOMMENTERES
Veibeskrivelse/skilting		
Parkering		
Baneforhold		
Fremvisning	BRA	KOMMENTERES
Tidsplan		
Porttjeneste, inn/utslipp		
Dommers gjennomføring		
Sekretariat	BRA	KOMMENTERES
Informasjon utstillere		
Premieutdeling		
Startlister		
Resultatlister		
Oppstalling	BRA	KOMMENTERES
Mottagelse		
Nærhet til stevneplass		
Størrelse på stevnebokser		
First bedding		
Vaskeplass		
Høytaler ved oppstalling		
Utlufting		
Tilgjengelighet til vann		

Servering	BRA	KOMMENTERES
Prisnivå		
Utvalg		
Sanitæranlegg	BRA	KOMMENTERES
Renslighet		
Standard		
Dusjer		
Toaletter		

Forbedringsområder/Kommentarer:

Sted:	Dato:	Underskrift:
-------	-------	--------------

UTSTILLINGSLEDER (Hvis Bra ikke benyttes, skal en kort kommentar skrives)

Gjennomføring og organisasjon	BRA	KOMMENTERES
Dommeres gjennomføring/samarbeidsevne		
Funksjonærers gjennomføring		
Testrytter gang		
Testrytter sprang		
Utstillers holdning		
Tidsplan		
Samarbeid med anleggseier		

Antall viste hester	Meldt	Vist Offisielt	Vist Uoffisielt	Kvalifisert Eliteskuet	Kvalifisert Elitefinale
Føll					
Åring					
Toåring					
Treåring					
Fireåring					
Hopper >5 år					
Vallaker >5 år					

Andre kommentarer til gjennomføringen & handlingsplan for påpekte forbedringspunkter:

Sted:	Dato:	Underskrift utstillingsleder
--------------	--------------	-------------------------------------